

[Forsvarsministeren]

res et globalt forbud mod produktion, oplagring og anvendelse. Det må ske i form af en traktat, som sikrer en rimelig grad af kontrol med forbuddets overholdelse.

Regeringen arbejder i FN for, at der skabes et sådant totalt forbud mod kemiske våben. Der har i denne forbindelse været en vis opmuntring i, at forhandlingerne om det spørgsmål på nedrustningskonferencen i Genève på det seneste er forekommet mere konstruktive. Det centrale problem må være verifikation, men det er dog stadig uløst.

Den fortsatte brug af disse afskyelige våben flere steder i verden i strid med Genèvekonventionen af 1925 understreger behovet for et fuldstændigt forbud mod kemiske våben, og Danmark har i FN opfordret parterne til at udvise den størst mulige åbenhed og fleksibilitet for at nå en traktat herom.

Indtil et sådant forbud er opnået, må opgaven være at bidrage til at afværge risikoen for brug af eksisterende kemiske våben. Det er en kendsgerning, at Sovjetunionen råder over store mængder af forskellige kemiske kampstoffer, at den har et meget stort antal fremføringsmidler hertil, og at dens militære doktriner omfatter brugen af sådanne våben. Det er på den baggrund, den amerikanske administration søger bevilling til en begrænset produktion af nye kemiske våben og destruktion af det eksisterende, forældede lager.

Det er også en kendsgerning, at Sovjetunionen har ratificeret Genèveprotokollen af 1925, ganske vist med forbehold, men som forslagsstillerne selv rigtigt anfører, er der, så længe våbnene produceres og oplagres, risiko for, at de tages i brug uanset alle folkeretlige bestemmelser. Det er efter min opfattelse en realistisk bedømmelse, som jeg kan tilslutte mig.

Konsekvensen forekommer mig at måtte være netop den, NATO har taget, nemlig at Vesten må råde over et begrænset lager, hvis eneste formål er at afskrække modparten fra at tage kemiske våben i brug over for alliancens styrker og over for civilbefolkningerne. Denne tankegang er udtryk for en velovervejede, en realistisk vurdering af, hvilken risiko en regering kan tillade sig at løbe på vitale områder.

Det er regeringens synspunkt, at man afværger krig af enhver art ved at sikre en vis ligevægt mellem potentielle modstandere, og – i overensstemmelse hermed – at nedrust-

ning kun kan foregå på et gensidigt afbalanceret grundlag.

Vesten har i realiteten i dag kun stærkt begrænsede muligheder for at beskytte sine civilbefolkninger mod disse afskyelige former for krigsførelse. Passivitet ville under disse omstændigheder være det samme som ansværløshed. Indtil alle kemiske krigsmidler er totalt elimineret, findes der intet andet forsvar end truslen om gengældelse. En sådan mulighed for eventuelt begrænset modsvaret besidder USA, der i øvrigt også ved sin ratifikation af Genèveprotokollen af 1925 har taget forbehold i relation til en fjendtlig stat, hvis væbnede styrker eller allierede ikke overholder bestemmelserne.

For god ordens skyld skal jeg understrege, at ingen dansk regering naturligvis vil foretage noget skridt, der er i strid med Danmarks folkeretlige forpligtelser.

Faren fra de kemiske våben må altså elimineres ved, at begge parter samtidig destruerer dem og afholder sig fra enhver ny produktion.

I den forbindelse må det hilses med stor tilfredshed, at USA og Sovjetunionen i en fælleserklæring, der netop er udsendt i dag ved afslutningen af topmødet mellem præsident Reagan og generalsekretær Gorbatsjov, har bekræftet, at parterne ønsker et generelt og fuldstændigt forbud mod kemiske våben samt destruktion af alle eksisterende lagre af sådanne våben. Endvidere er parterne enige om ifølge denne fælleserklæring, at de vil intensivere bestræbelserne for at nå til en effektiv og verificerbar international aftale herom.

Der må hermed siges at være taget et godt skridt fremad i denne sag, og det er netop den løsning, regeringen arbejder for, i øvrigt helt på linje med de synspunkter, der er indeholdt i folketingets dagsorden af 3. maj 1984.

Som jeg udtalte under den behandling, vi havde af tilsvarende forslag i tinget i forrige samling, er der elementer i forslaget, der er sammenfaldende med regeringens løbende politik og folketingets beslutninger, mens der er andre elementer, vi af de grunde, jeg har nævnt, må afvise.

Regeringen kan derfor fortsat ikke støtte forslaget i dets helhed.

Løvig Simonsen (S):